

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesv Christi Homeliae quinquaginta sex, Theoremata
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.
Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIII

Quæ pax promittatur hominibus bonæ voluntatis, & quomodo Christo
debeamus conformari. Sermo I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

D. IOANNIS IVSTI LANSPERGII CARTHVSIA-

NI, CONCIONES PARÆNETICÆ,

QVAS IN PRAECIPVIS ANNI SANCTORVM-

quæ festiuitatibus habuit ad monastici po-
tissimum instituti pro-
fessores.

IN SOLENNITATE NATIUITATIS DOMINI
nostri Iesu Christi.

*Quæ pax promittatur hominibus bonæ voluntatis, & quomodo Christo de-
beamus conformari. Sermo 1.*

*Gloria in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ vol-
luntatis. Luca II. Charissimi Fratres, nato Saluatore
nostro cœlestis exercitus Deo gloriam, hominibus
verò, non quibuslibet, sed bonæ voluntatis, cecinit
pacem.*

Et rectè quidem gloria Deo cantatur, quippe qui
solus potens, solus bonus, solus sanctus, solus habet
immortalitatem, solus est cui debetur omnis honor
& gloria, tametsi homo quoque insipiens illam ap-
petit indignè, cum sit lutum & nihil, diligens nimirum

vanitatem, quærens mendacium, & frustra apponens magnificare seipsum
super terram, cum ante se Deum videat humiliatum, atque sub forma serui
exinanitum, natum videlicet in fantulum, vbera virginis lactentem, patris
inuolui, in præsepio reclinari, frigoribus & inædia affigi. *Gloria* igitur
*in excelsis Deo, & in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Adam vbi es? Non modo
dicere habes? Audiui Domine vocem tuam, & timui, & tui, & abscondi me. Ecce
quem fugiebas, vagit infans, requiescit in sinu matris, quærit reconciliari,
nescit irasci, etiam bona vult voluntate placari. Pax, inquit, hominibus bonæ
voluntatis. Noli ab eo fugere. Accede potius & formam exemplarq; benè vi-
uendi (adhoc enim natus est) in eo discere. Imitare humilitatem nascentis in
stabulo, sectare paupertatem iacentis in præsepio, amplectere mansuetudinè
in matris gremio recumbentis, admirare charitatem pro te vagientis. Si in
his minus potes, ora infantem, vt possis. Nam etsi matris vbera fugat, te ta-
men & mundum vniuersum gubernat. Excita in te bonam voluntatem, de-
uotionis exercitium, studium imitandi, quandoquidem pax est hominibus,
non solum magnorum operum, sed bonæ etiam voluntatis. In omni loco, in
omni tempore, in omni statu, omnes homines optant pacem. Quam pacem?
Vt nihil illis desit eorum quæ volunt, nihil adsit quæ nolunt. Hanc pacem
charissimi fratres nolite quærere in hoc seculo, in quo tota vita hominis est
militia, labor & afflictio spiritus. In futura autem vita hanc inueniemus: Non
est in*

Marc 10.
1. Tim 6.
1. Cor. 16.

Esaia 64.
Psalm. 4.
Phil. 2.

Luca 2.

Gen 3.

Virtutum
splendor
quantus e-
micet, in
nascente
Christo.

Pax quanta
ab Angelis
hominibus
promittatur
August.

est in hoc mundo hæc pax quærenda: nec bonæ est voluntatis optare ac niti, vt omnia tibi secundum tuam voluntatem eueniant, sed potius quicquid euenierit, discendum tibi est ferre, & propter Deum velle. Et si quid occurrit fortasse triste, quod propter seipsum non fuerit optabile, propter Deum fiat optabile & desideratum. Itaque non est pax in non sentiendis, sed in æquanimiter tolerandis aduersis. Quid ergo (quisquis es) conqueri potes, te non posse habere pacem? Si quæris euadere aduersitatem, nusquam pacem inuenies. Nam si aduersitatis impatiens es, intolerantiâ tuâ comitatur te, & extra pacem, vbicumque fueris, constituet te. Ad te ipsum igitur redi, & hostes tuos inter nos, impatienciâ dico tuâ, voluntatē propriâ, priuatū amorē in te occide. Quæ pace adæpta molestia quæ foris occurrūt, nō erūt moleste, quia id vnde esset molestē: in te mortuū est. Quocirca fratres charissimi, si multo nobis tēpore condescenditur, si acquiescitur desiderijs nostris, si portamur & supportamur, si paritur nobis, vt nihil quod nobis contrarium est, fiat, nemo nos molestet, non est pax vera nec stabilis. Vera pax in sola sui ipsius abnegatione consistit. Quanto te ipsum abnegaueris, tanto pacem senties maiorem. Quanto autem propria in te dominatur voluntas, tanto à vera pace semper eris distantior. In omni igitur pressurâ, sub omni molestia cogita, quia sine Deo nihil sit: & eius amore patientiam habe, contemptum aut iniuriam dissimula. Esto quasi surdus & non intelligens. Sine alios exultare, si te humiliauerint, si te presserint, tu cum his qui oderunt pacem, esto pacificus, quia pax non impijs, sed hominibus bonæ voluntatis. Charissimi fratres, dies hic pacis & reconciliationis est. Deus enim & homo in Christo vnum facti, signat quod recordatus Dominus misericordiæ suæ, iustitiam quasi seposuerit, & in mansuetudine saluare venerit animas nostras. Nulla ea propter in nobis resideat similitudo, nullus rancor. Nec tamen sufficiat peccanti ignoscere, nisi eum à quo offensus es, etiam dilexeris. Non potes dicere: Ego non loquar illi, non occupabo me penitus cum illo, fugiam vbi ille fuerit. Quare hoc non licet? Quia constituit tibi Deus mensuram & modum cum proximo tuo, quæ faciet ipse similiter tecum. Quomodo tu te exhibueris fratri, ita se tibi exhibebit Deus. Dicis itaque: Nolo colloquium, nolo communicationem habere amicitia cum hoc homine. Si gratia & amicitia Dei carere posses, forsitan hoc vitium esset dissimulandum. Vitium dico, quia si etiam non Deum, naturam tamen ipsam offenderet. Non vis consuetudinem seu conuersationem (vt aiunt) habere, cum fratre, faciat & hoc tibi Deus. Nam qua mensura mensus fueris, remetietur tibi: & qualem exhibueris te proximo, talem tibi facies Deum. Et quid si Deus quoties propterea dicat tibi: Ego me non intromittam de te, nihil tecum habeo? Verè nihil habet nobiscum Deus, sed nos habemus cum eo: quia ipse sine nobis perfectus est, non nos sine illo. Ipse seruitio nostro non eget, sed nobis necessarium est, vt seruiamus ei. Et quamuis ita sit, charitas tamen eius non sinit illum, quin habeat etiam agere nobiscum. Itaque, si offendit te frater, offendisti & tu Deum. Si in gratiam redire vis cum Deo, reconciliare & tu proximo. Si offendit proximus, aut fortasse solum tu ita accipis in corde tuo, quasi te offenderit proximus, cogita quia tu Deum quotidie offendis multifariam, qui pro te non solum natus, sed etiam est & mortuus. *Diligamus igitur non solum lingua, sed opere & veritate.* Communia

Pacem nequaquam consistere in non sentiendis sed in æquanimiter tolerandis aduersis. Pax stabilis quo pacto obtineri possit. Pax vera in quo sita sit.

Psal. 37.

Psal. 119.
Esaia 48.
Luca 1.

Medelam vt frustra petat à Deo qui fratri suo seruat iram. Luc. 6.

1. Pet. 3.
1. Ioan. 3.

T c

signa

Charitatis
signa pro-
ximo nega-
re, vt fas no
sit.

signa charitatis non licet proximo negare, nisi cum amissione ipsius charitatis. Non oportet hic ad singularia descendere, quia nemo est qui ex corde suo non sentiat, quæ sint indicia dilectionis, quæ rancoris, tametsi rancor ipse palliet se sub specie aliena, & mentiatur zelum atque virtutem. At videt Deus, qui scrutatur renes & corda, penetrans & inuestigans intima nostra, inuulgens motus intentionesque animorum & medullas cogitationum.

Sollicitudo
cuiuslibet ha-
benda que sit

Charissimi fratres, sit occupatio nostra circa Christum: cura nostra sit, quomodo nihil contra beneplacitum eius agamus, quomodo nihil negligamus, quomodo eius beneplacitum discamus, eius honorem promoueamus, eius irreuerentiam auertamus. Sit nostra sollicitudo, quomodo nobis distractionis & inutilium cogitationum occasionem non præbeamus, quomodo ledenda charitatis materiam nemini tribuamus, quomodo turbationis, suspitionis, indignationis, amaritudinis & si quid eiusmodi est vitiorum, à nobis, & si fieri potest, à fratribus quoque, ne demus occasionem, excludamus, zelatur vnusquisque puritatem sui cordis. Nam pro aliorum contumacia & pro sui emendatione nunquam zelari, quanta est cæcitas? Aliorum delictus explorare, in aliorum actus oculatum esse, seipsum non perspicere, quanta iniquitas? De coquina inuestigare, de sibi non commissis animam negligere, de actibus alienis & rumoribus inquirere, de spiritualibus & animæ profectu nihil sollicitum esse, pro vitiorum extirpatione curam non agere, rebus diuinis non affici, fabulationibus & inutilibus recreari, & vacare, quanta infirmitas, ne dicam carnalitas? Hæc charissimi idem recensere, non quod hæc inesse vobis dicam, sed quod cauenda præmoniam. Nam de maioribus vitijs, vt sunt murmuratio, detractio, conspiratio & eiusmodi, superfluum atque indignum puto, præsertim in hac solemnitate, loqui. Hoc tantum dico vt moneam, nihil nobis post hæc commune debet esse cum vitijs, qui in puero Iesu nobis nato habemus exemplum & formam virtutis. Huius imitemur humilitatem, quæ est & gloriam non quærere, & contemptum acquiescènter ferre. Huius sequamur paupertatem, quæ est penuriam atque defectum patienter sustinere, & extra Deum nullam etiam creaturam amare.

Virtutum
exemplum
& forma in
puero Iesu.
Humilitas
quid.
Paupertas
quid.
Obedientia
quid.
Mititas quid

Huius imitemur obedientiam, quæ est etiam non iussa, imò placita quæcumque superiorum præueniendo desideranter, & nullam electionem aut voluntatem quam Dei ac superiorum, velle habere. Huius amplectamur mititatem, quæ est non solum contumeliam nullam inferre, sed etiam sibi irrogatam non retaliare, non vlcisci, sed patienter tolerare & obliuisci. Cuius charitatem & cæteras virtutes vt mereamur imitari, abscondamus à nobis occupatiōem atque occasionem non proficiendi, atque continuè orando, continuè ad Deum gemendo ei vim faciamus, vt vel importunitate nostra victus dignetur nobis largiri, quo illi debeamus conformari. Statutorum patrum sanctorum obedientia, religionis, disciplina, cæremoniarum ritus ac obseruantias & cætera id genus monastica, quilibet modica, non negligamus, absit vt contemnamus. Nam si ea quis paruipendit, quia sunt modica, ipse se accusat, quia nec seruat maiora. Nam interna deuotio, amor ad Deum, charitas ad proximum, obedientia ad prælatum, zelus obseruantia, custodia disciplina, castitium religionis, quando probabuntur, aut credi possunt alicui inesse, si nec

Qui in reli-
gione modica negli-
git, maiora
seruare ne-
quit.

ea ibi cernuntur, quæ manifesta debent lucere foris? Nemo se fallat, nemo decipiat, nemo credat se devotum, nisi ad quæcunque Deo placita inuenerit se feruentem ac promptum. Nemo se putet religiosum, qui linguæ suæ non posuerit frænum. Nam *qui non refrænat linguam suam, huius vana est religio*. Nemo se arbitretur spiritualem, si in corde portet amaritudinem. Nam si inter vos zelus & contentio, nonne carnales estis? Hæc charissimi fratres sæpe dicenda sunt, quia salutaria sunt. Acerba sunt fortasse hæc quibusdam auditu, verum acerba est etiam quæuis medicina, fructum tamen adfert sanitatis. Declamationes & commendationes virtutum audiuntur fortasse libentius, at vitiorum mortificationes tam est salubre doceri, quam necessarium est vitia extirpari. Itaque sint hæc verba exhortationis, non correptionis: ut si non dictum est, quod emendetur, dictum sit ut caueatur. Cæterum in tanta solemnitate quasi modo geniti infantes, cum Iesu tam amabili, quæ venerabili infanulo renouamini spiritu mentis vestræ, ut eidem nunc coniungi mereamini per gratiam, & postea per gloriam, eodem præstante Domino nostro Iesu Christo, qui est benedictus in secula, Amen.

Vera deuotio quæ.

Iacob. 1.

Religiosi quid cauere debeant.

Ephes. 4.

IN EADEM SOLEMNITATE.

Quomodo fructum Natiuitatis Dominicae obtinere debeamus:

Sermo II.

Natus est vobis hodie Saluator, qui est Christus dominus in ciuitate David. Lucae II. Charissimi fratres, si cor nostrum ad Deum esset purum & rectum, quomodo creaturæ rationalis debet esse ad creatorem, serui ad dominum, filij ad patrem, egeni ad liberalem diuitem, miseri ad saluatorem, non sine maxima concussione, commotione, compunctione & exultatione cordis, hæc possemus verba audire: *Natus est vobis hodie Saluator*. Si igitur nihil aut parū mouemur, signis est, quia neque desideramus Deum, neque sentimus, imò nec nos ipsos cognoscimus. Nempe quia quid factum sit nobis, quid datum, non sentimus. Charissimi fratres, vtinam illuminet Dominus corda nostra, & expellat omnem malitiam à nobis, emolliat duritiam nostram, vt non solum pro nobis, sed etiam intra nos natum sentiamus, admiremur & gaudeamus. Charissimi fratres, vt ante dixi, vtinam optare possim & mihi & vobis cor purum, cor simplex, cor feruidum, cor deuotum, atque ad omnia Dei beneplacita paratum, in quo Dei filius nasceretur, vt ab eodem illuminati & accensi, pro exuberantia beneficiorum eius, in ipso & etiam intra nos ipsi gauderemus. *Ecce natus est vobis*, inquit angelus, non regibus loquitur, aut seculi huius diuitibus, non superbis & potentibus, sed pastoribus simplicibus & in nocte vigilantibus. Itaque vobis, inquit, non dormientibus in mollibus lectis, non carnis luxum & superflua quærentibus, non mundi amicis & læta sectantibus, sed vobis pauperibus, despectis à mundo, ignobilibus, humilibus, & super gregē vestrum, videlicet cogitationum, loquutionum, operum, affectionum, & intentionum vigilantibus, iustitiamque & virtutes esurientibus, natus est Saluator mundi. Quare Saluator? Vt eripiat & seluet vos ab omni miseria, egestate & calamitate. Induxerat enim vos o-

Quibus natus est Christus.

Christus cur dicitur sic Saluator.